

# Koecomfort - belangrijke sleutel tot succes op moderne melkveebedrijven

**Koecomfort.** Naast diverse aspecten rondom de fokkerij, geldt dit als veelvuldig terugkerend thema binnen de bedrijfsreportages in HI. Want, hoe comfortabeler koeien zich in hun leefomgeving voelen, des te beter komt de geboekte genetische vooruitgang in de praktijk tot expressie. Op het vlak van productie, maar zeker ook op het vlak van exterieur en levensduur. Bij de verbetering en optimalisatie van het bedrijfsresultaat kunnen genetica en koecomfort completerend werken.

📷 BERT WESSELDIJK 📷 HAN HOPMAN

“Gegarandeerd meer melk. Gegarandeerd langere levensduur. Gegarandeerd rendement op investering.” Deze beloften worden gedaan op de website van Cow-Welfare, het bedrijf dat is gevestigd in Denemarken en levert aan melkveebedrijven in 36 landen wereldwijd. ‘Als ik denk aan koecomfort, dan denk ik vooral aan zaken rondom eten, drinken en liggen,’ zegt Tommy Wollesen van Cow-Welfare, dat in haar assortiment onder andere “Flex Stall” en “Flex Feed” heeft, gepatenteerde flexibele boxafscheidings en voerhekken. Evenals “Latex Soft CHY” koematrassen. Gevraagd naar de beloften op de website, reageert Wollesen: ‘Als veehouders onze adviezen volgen en de producten correct installeren, dan garanderen we minimaal 4 liter/dag meer melk en een langere levensduur van de koeien. En al onze producten hebben een rendement op investering van minder dan 6 maanden. Als je kennis van zaken hebt en de skills om koeien absoluut de beste condities te geven, dan betalen ze dat terug. En snel!’

## OPTIMAAL

‘De definitie koecomfort heeft voor verschillende mensen een verschillende betekenis. Het is onze ambitie om producten op de markt te brengen die specifiek de kenmerken nabootsen van het weiland, hetgeen de gezondheid van koeien bevordert.’ Aan het woord is Andrew Jenkins van Promat in Canada, met klanten in meer dan 50 landen op 7 continenten. ‘Het is bewezen dat onze producten koeien iedere dag 12-14 uur laten liggen.’ Promat levert drie verschillende typen boxbedekking, die volgens Jenkins allemaal optimaal koecomfort bieden, en passen binnen ieder managementsysteem. De “Pasture-

Mat” werd al in 1991 ontwikkeld en is voorzien van het zachtste schuim dat op de markt verkrijgbaar is, voorzien van een waterdichte polyvezel bovenlaag. Het “PackMat” systeem dateert van 1999 en werkt voornamelijk in combinatie met zandbedding. ‘Zand is een geweldige boxvulling qua comfort, maar het veroorzaakt bij veehouders vaak hoofdpijn vanwege extra werk en problemen bij het verwijderen,’ zegt Jenkins, die aangeeft dat door de combinatie met PackMat minder zand nodig is en het zand langer in de box blijft liggen, terwijl toch het comfort van diepstrooisel blijft gehandhaafd. De “Comfort-Mat” tenslotte kent een schuimvulling met hoge dichtheid en een waterdichte bovenlaag. Daarbij kent deze matras een lichte helling, waardoor het beter kan worden schoongehouden.

## 2-KAMERBED

DCC Waterbeds is al ruim 20 jaar gevestigd in Wisconsin (VS) en kent klanten op alle continenten. In tegenstelling tot andere matrassen zijn de DCC-matrassen niet met rubber of schuim gevuld, maar met water als bron van comfort. ‘Het verschil is dat andere matrassen een geleidelijk verlies aan comfort kennen, doordat het schuim of rubber vermoeid raakt, terwijl het water niet veranderd in de tijd,’ stelt Scott Hartwell van DCC. ‘Dit betekent dat onze waterbedden consistent comfort kunnen bieden. De meeste bedrijven met matrassen en waterbedden hanteren een dunne toplaag met strooisel. Bij DCC-waterbedden hoeft de hoeveelheid strooisel bij het ouder worden niet te worden verhoogd vanwege verlies aan comfort.’ Het ontwerp van de DCC-bedden is volgens Hartwell voortgekomen uit de waterbedden die in de jaren ‘90 werden geïntroduceerd. ‘Onze



Artikel gepubliceerd door:

## Holstein International

[www.holsteininternational.com](http://www.holsteininternational.com)

oprichter en uitvinder van het DCC-waterbed, Dean Thronsdon, was de eerste die waterbedden voor koeien verkocht in Noord-Amerika. Destijds was het een 1-kamerbed. Ervaringen wezen echter uit dat bedden met 1 kamer niet werkten. Als een koe op haar knieën viel, stroomde het water onder die kracht weg, waardoor er niets anders overbleef dan een laag rubber tussen haar knieën en het beton. Met die kennis ontwikkelde Thronsdon het 2-kamerwaterbed, dat nog steeds ons vlaggenschip is. Over de duurzaamheid van de waterbedden zegt Hartwell: ‘Veel van onze producten liggen al 15-20 jaar in stallen, en koeien krijgen er nog dagelijks com-

fort van.’ Over de kracht van de waterbedden meldt hij lachend: ‘Hoewel we niet willen dat veehouders dit doen met waterbedden, heeft iemand van ons verkoopteam eens een gevecht gevoerd met een hooivork tegen ons waterbed... het waterbed heeft gewonnen!’

## GEEN DRUKPUNTEN

‘Een andere belangrijke eigenschap van DCC-waterbedden is het feit dat de 600-700kg lichaamswarmte van 37°C via het water als contactfilm wordt afgevoerd naar de ondergrond. Dit voorkomt warmtestress en extra melk uitliggen,’ zegt Henk van Dijken van de Nederlandse stalinrichter Spinder, die Europa breed (en in Canada) opereert en DCC-waterbedden in haar ruime assortiment heeft. ‘Investeren in een comfortabele en schone leefomgeving voor koeien betaalt zich altijd terug. In dierwelzijn en in productie,’ valt te lezen op de website van Spinder. Naast zaken als ventilatiecapaciteit, watervoorziening en toegang tot ruwvoer heeft vooral het ligcomfort volgens Van Dijken

## “ZE ZIJN ZEER CONTENT!”

In 2015 bouwde de familie Styer (Alfalawn Farm) in het westen van de VS-staat Wisconsin een nieuwe stal voor 2200 Holsteins, waarbij koecomfort veel aandacht kreeg. ‘Onder koecomfort verstaan wij een comfortabele en ruim bemeten plek om te liggen, veel ruimte om te eten en drinken, frisse lucht en schone ligplaatsen,’ stelt Dave Styer. De stal van Alfalawn is voorzien van “cross”-ventilatie, volledige zandbedding – het zand wordt regelmatig vervangen en voor 98% gerecycled – en ruime en schone looppaden. ‘We hebben meer vreet- dan ligplaatsen, zodat koeien altijd volop ruimte hebben om rustig te eten. Ook zijn er onze stal sprinklers, om koeien te koelen en hittestress tegen te gaan. En borstels om ze het jaar rond schoon en comfortabel te houden.’ Investeren in koecomfort resulteerden volgens Dave in een hogere productie (gemiddeld 90lb./41kg per koe/dag), lager celgetal (80.000), betere vruchtbaarheid en levensduur, en een prettige werkomgeving voor medewerkers. ‘Het is plezierig om de koeien zo comfortabel te zien in de stal, ze zijn zeer content!’

grote invloed op een goed koecomfort. ‘Het is belangrijk dat koeien tijdens de 14 uren/dag dat ze liggen, geen drukpunten op de hakken krijgen. De hak van een koe is te vergelijken met de zijkant van onze knie. Aan de buitenkant van de hak zit geen vlees, maar lopen wel veel bloedaderen. Als de ondergrond hard is, knellen bloedaderen af en hopen afvalstoffen zich op. Door deze ophopingen ontstaan zwellingen, dikke hakken.’ Koeien met zwellingen in de

gewrichten gaan al snel minder bewegen, weet Van Dijken. ‘De locomotion neemt af. En doordat koeien minder eten en drinken, neemt ook de productie af.’ Op moderne melkveebedrijven krijgt koecomfort steeds meer aandacht. Van Dijken: ‘Door ruim 45 jaar praktijk is in ligboxenstallen natuurlijk veel ervaring opgedaan. Steeds weer vernieuwingen hebben de stallen gebracht tot wat ze nu zijn. Koecomfort staat daarbij steeds hoger in het vaandel!’ ●